

о. Кризина

Алексій

АЛЕКСІЙ (Кабалюк Олександр Іванович; 01(13). 09. 1877, с. Ясіня, нині смт Рахів. р-ну Закарп. обл. – 19. 11. 1947, Свято-Успен. жін. монастир, похов. у Свято-Микол. монастирі в с. Іза Хуст. р-ну Закарп. обл.) – церковний діяч. Очолив рух за відродження православ. церкви на Закарпатті. Закін. церк.-приход. школу, займався самоосвітою. 1907 здійснив подорож до святих місць Єрусалима та Пантелеймонів. монастиря на г. Афон, де 8 липня 1908 прийняв православ'я, після чого повернувся на батьківщину. 25 березня 1910 прийняв малу схиму і був висвяч. на ієродиякона, а згодом – на ієромонаха. На поч. 1911 вдруге відвідав г. Афон. Із благословіння Серб. патріарха Лукіана (Богдановича) почав відправляти всі види священнодій для православ. карпато-русинів Закарпаття. Був заарешт. угор. владою, відправл. до с. Ясіня під домаш. арешт. А. відкрив у м. Хуст православ. молитов. дім, де часто проходили таємні збори. 1912 через переслідування угор. жандармів виїхав до Росії, потім до США, де 1913 отримав парафію серед своїх земляків-русинів. Цього ж року повернувся до Австро-Угорщини. 3 березня 1914 А. засуджено до тюрми і стягнення штрафу. Після відбуття покарання в різних тюрмах Угорщини його передали військ. владі Сигота, але в липні 1918 через хворобу відправили до Ужгорода. Дорогою йому вдалося втекти і прибути до Росії. У травні 1919 повернувся на Закарпаття, яке 10 вересня цього ж року увійшло до складу Чехо-Словаччини, що визнала Православну Церкву. 1920 приїхав до Хуста, де знову відкрив молитов. дім, при якому згодом започаткував інтернат для православ. учнів гімназії та громад. школи. 17 серпня 1921 А. став настоятелем Свято-Микол. монастиря в с. Іза, а наступ. дня був возведений єпископом [Досифеєм](#) (Васичем) у сан ігумена. Від липня 1925 – архімандрит і голова Духов. Консисторії Автоном. Карпаторус. Православ. Церкви у Хусті, де збудував Свято-Благовіщен. храм, настоятелем якого був до остан. днів життя. У грудні 1944 у складі делегації Карпаторус. Православ. Церкви А. прибув до Москви з проханням про клопотання РПЦ перед Священ. Синодом Серб. Православ. Церкви щодо передачі Мукачівсько-Пряшев. єпархії Моск. Патріархії 9 листопада 1947 А. прийняв велику схиму.

Рекомендована література

1. Свидетель издалека. Изский архимандрит о. Алексий // Православ. Русский Календарь. Владимирове на Словенску. 1928;

2. Инок Алексий (Дехтерев). Мемуары архимандрита Алексия // Православ. карпаторусс. вест. 1937. № 8–9;
3. Ігумен Гавриїл (Кризина). Житіє схиархімандрита Алексія (Кабалюка) // Християн. родина. 1999, 11 груд.

Бібліографічний опис:

Алексій / о. Кризина// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-43734>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).